

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile neînscrise nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se returnează.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de Anunțuri:
In Viena: M. Duka Nachf.
Max. Augenthaler & Emrich Lesner.
Wolfrich-Schalek, Rudolf Mosse.
A. Oppelka Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldbor-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Marolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
ră garmond pe o coloană 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicării mai dese
după tariful și învoială.
RECLAME pe pagina a 8.a o
seră 10 or. sau 30 banl.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

(Număr de Duminică 9)

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate ofi-
ciile poștale, din întru și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Târgul Inului Nr. 30, eteșit
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu două în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. sau 15 banl. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 46.—Anul LXIII.

Brașov, Duminică 27 Februarie (11 Martie).

1900.

A cui e vina?

S'a făcut, cum vedurăm în tim-
pul din urmă multă vorbă în dietă
și prin foile unguresci despre noi
Românii și despre naționalității în
genere. Și care a fost la urma ur-
melor rezultatul acestei discuțiuni
infocate? Contrarii limbei și ai nea-
mului nostru s'au întărit ei pe ei în
credința, că stărind mai departe
pe calea cea nenorocită, pe care au
apucat, vor reuși a ne maghiarisa.

De unde își iau șovinistii noș-
tri atâta curaj, atâta cutezanță?
Nu ne-am gândit ore, decât nu cum-va
noi înși-ne purtăm cea mai mare
vină, că pretutindeni prin țară ni-se
face silă limbei și naționalității nô-
stre de tot tras-impulsul și că am
ajuns până acolo, încât deregătorii
plătiți și hrăniți de noi contribu-
abili ne insultă înaintea tribunalului
scumpa memoriă a bărbatilor noș-
tri mari și ideali? Nu ne-am gândit,
că cu purtarea noastră în cele națio-
nale, lipsită de energia cuvenită și
condusă mai mult de fatalul „la-
să-mă se te las“ în viața noastră pri-
vată și socială, ca și în cea poli-
tică, am dat și dedăm pe con-
trarii noștri să ne vadă tot cedând
și plecându-ne, ori de câte-ori e
vorba de validitatea dreptului de
limbă, îi încurajăm a crede, că
limba și naționalitatea lor trebuie să
fiă tot-deuna și în toate de-asupra?

Să cercetăm, aducând înainte
numai câte-va cazuri mai bătătoare
la ochi și având în vedere în prima
linia ținuturile, unde poporul nostru
este în mai strinsă atingere cu ele-
mentul maghiar.

Decă un Român ia de soție o
Unguroaică, de ce ea în cele mai multe
cazuri maghiarizează totă familia lui?
Și cei ce locuiesc între străini în-
grijesc ei ore, ca pe copiii lor să-i
crească cu simțăminte românesce?
Decă un Ungur fiă și cel de pe

urmă cismar, salută pe un Român
unguresce, de ce Românul îl resal-
ută tot unguresce, întărindu-l numai
în inchipuirea, că limba lui e mai
pe sus de a noastră? Mai mult, când
se întâlnește cu vre-un cunoscut
maghiar, deși acesta știe bine
românește, în cele mai multe casuri
ii vorbește tot unguresce; nu re-
cunoște el ore printr'asta supremația
limbei lui? Tot așa se întâmplă față
cu funcționarii maghiari, cari sunt
puși pentru popor, de exemplu la
poste, la notariate, la cassierii
dela căile ferate, și deci, sunt da-
torii să-i cunoască limba; nu le vor-
besc unguresce și acestora cei mai
mulți dintre cărturarii noștri? —
Ba prin unele locuri se găsesc și
Români de aceea, cari vrând să giu-
giulescă simțibilitatea maghiară, își
fac chiar bilete de vizită și în limba
maghiară, ba la arangieri de petre-
ceri tipăresc extra și invitări ma-
ghiare, fără ca Maghiarilor să le fi
venit vre-odată în minte, de când
locuim împreună cu ei într'o țară, o
asemenea urbanitate față cu noi; și
ore nu tot cărturarii români sunt
aceia, cari în mare parte stau de
vorbă, ba adeseori dau și voturile
lor unor astfel de Români, cari
chiar cu cuvântul și cu fapta și-au
renegat naționalitatea și biserica?

Spre ce servesc toate acestea?
Spre încurajarea inamicilor și descu-
ragierea luptătorilor pentru dreptu-
rile naționale.

Dér greșim încă și mai mult,
când neglijem, ba dăm uitărei chiar
memoria bărbatilor noștri celor mari.

Câți băbrați însemnați nu odih-
nesc în pământul patriei noastre, câți
luptători iluștri ai bisericii și națio-
nei nôstre, fără să li-se facă amintire
serbătorească în tot anul la oca-
siuni potrivite! Abia i-se face feri-
citolui Șaguna un parastas și neui-
tatului Gojdu i-se ține o vorbire și
i-se aşedă o cunună pe mormânt de

stipendiștii săi în fiă-care an. De
ceilalți nu-și mai aduce nimeni a-
minte. Ii uită și cărturarii, ér popo-
rul, pentru care au trăit ei și s'au
jertfit, nici nu știe, că au fost pe
lume. Iancu încă era aproape dat ui-
tărei. Nemerniciei unui conte scă-
pătat și ajuns la pânea simbriașilor
avem să-i mulțumim puternica erup-
țiune a adorațiunei pentru el.

Nu așa fac alte națiuni. Ele
serbătorec memoria marilor lor băr-
bați, isvorul adevărat pentru însu-
fleșirea tineretului și deșteptarea po-
porului.

Asemenea trebuie să facem și
noi. Mormântul din Tebea ar trebui
să devină, cum seria un tiner însu-
fleșit zilele acestea, Mecca Româ-
nărilor din patriă. Nici unul să nu
mără, fără de-a fi cercetat în viață
măcar odată acel mormânt.

În genere trebuie să opunem
prigonirilor pornite în contra limbei
și națiunei nôstre cea mai vedită
manifestare a sentimentului nostru
național pe toate terenurile și la toate
ocasiunile.

Până ce nu vom face acesta,
până atunci nici noi, nici țera nu
va scăpa de șicanările, asupririle și
prigonirile, ce o bântue de atâta
timp.

Revista politică.

De-o săptămână încôce în cer-
curile și în gazetele unguresci nu se
vorbește și nu se scrie de altceva,
decât despre **afacerea Banffy**. Ce s'a
întemplat adevărat? Pe la sfârșitul sêp-
tămănei trecute toia „Vaterland“ din
Viena a publicat un articol trimis
din Budapesta, cum dicea, și în care
se făceau nisce descoperiri nimici-
toare pentru fostul ministru-președinte
br. Banffy. Se dicea anume în acel
articol, că la 1898 Banffy a plănit
disolvarea camerei deputaților, fiind-
că nu mai putea birui cu obstruc-

țiunea de pe-atunci, și voind să facă
alegeri nouă, a adunat spre scopul
acesta sumedenia de bani nu numai
în Ungaria, ci a primit sume mari
și din Austria și străinătate. Banffy
însă n'a disolvat camera, n'a făcut
dér alegeri nouă, însă banii adunați,
său așa numita cassă electorală, n'a
predat'o la 1899 urmașului său Co-
loman Szell.

Articolul din „Vaterland“, a că-
dută ca o bombă din senin asupra
clicei Tisza-Banffy din partida gu-
vernului și s'au luat îndată toate mă-
surile, ca autorul lui să fiă desco-
perit. Fôia vienesă însă n'a vrut să
dea afară pe autor, a declarat nu-
mai, că nu i-a trecut prin gând să
atace pe Banffy în onôrea lui per-
sonală, scopul ei a fost numai să
arate una din cauzele principale
pentru cari Banffy trebuie să-și dea
dimisiunea din postul de mareșal
la curte: că adevărat încordarea între
el și ministru-președinte de ađi, Szell,
a mers așa de departe, încât n'a pre-
dat acestuia nici cassă electorală
dela 1899. ceea ce a născut în cer-
curile înalte ale curții din Viena un
mare resens.

Opărela acesta l'a usturat cum-
plit pe Banffy și pe ai săi; umblat'au
și cu amenințări cu duel, numai să
pôtă stôrce o retragere a celor scrise
în „Vaterland“, dér n'au reușit. Afa-
cerea a ajuns să fiă tratată într'o
ședință închisă a dietei, ce s'a ținut
alaltăeri, unde „patrioții“ și-au spă-
lat binișor rufele. Ședința închisă a
cerut'o *Rakovsky*, el a și vorbit în-
tâiași dată și a adresat ministrului-
președinte întrebarea, decât a luat în
primire dela Banffy *cassa electorală*?
Ministru-președinte a răspuns, că el
n'a stat în nici o legătură cu cassă
electorală și n'a luat în primire nici
un fel de cassă. Răspunsul lui Szell
n'a fost dér categoric, dér din ceea-
ce a đis, se pôte conchide, că Banffy
nu i-a dat nici o socotelă, ci i-s'au

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Indurare.

(Urmare).

În dimineața Bobotezii, tot satul era
în mișcare. Trei zile de-a rândul ninsorea,
viscolul troenise casele. Dela mic până la
mare, cu lopata în mână, spintecau mor-
mane de omăt, cari încunjurau casele mai
sus de brul ferestrelor. Făceau drumuri
prin ogrădi și pe dinaintea porților. Ve-
cinii mergeau dela unii la alții între două
ziduri de omăt. Copiii îmbujorați la față,
alergau printre zidurile albe ce sclipiau în
bătaia soarelui par'că erau țintuite cu pietre
scumpe. Și o lumină, de-ți lua ochii!

La căsuța, de lângă șipotul din vale,
Ionel, ca un voinicel din poveste, se lupta
și el cu mormanul de omăt, ce le troenise
ograda. Moș Trifu, grămadă pe lavița de
lângă ferăstră, se uita cu drag la el prin
geam, cum se lupta cu troianul.

Sôrele era la prânțul cel mare și Io-
nel deabia desfundase ușa și prispa. Auđea
de departe strigăte vesele de copii, cari

se chiămau unii pe alții și șgomotul ôme-
nilor, cari se chinuiau să spintece troianul.
Se îmbărbăta și el mai tare și începă a
ataca troianul din ogradă înspre portă.

Pe la amedă, toate drumurile din sat
erau desfundate și toți, dela mic până la
mare, stăteau mai mult pe afară. Și se pă-
rea, că sunt în altă lume.

Înserase bine; în dosul unui morman
de omăt de lângă casa lui Sandu, Irina
sta de vorbă cu mă-sa. Nu se veduse de
vr'o trei zile.

— Da cât ai stat, Irino, la Pleșa?

— Numai trei zile mamă. A fost așa
de frumos la nunta Ghoerghinei! Și....
lume multă! Da tata e acasă, mamă?

— Din ajutorul sfântului Vasile a ple-
cat cu boerul la Galați.

— Da nu știi mamă ceva! Mama
Paraschiva fi bolnavă tare. Eri dimineță
am vedut'o în pat; numai pielea și ôsele
i-au mai rămas.

— Săraca!

— Am rugat pe moș Sandu să des-
funde de omăt și ograda ei, ca să mă pot
duce la ea. Cine știe ce-o fi făcând!

— Ia un suflet chinuit, fată-hăi! Dêc'ar
lua-o Dumneđu, mai bine ar face!

Moș Sandu cu lopata pe umăr, venea
repede spre casa lui. Dădu peste soră-sa
Zoița și peste Irina.

— Duceți-vă degrabă de vedeți, că
săraca Paraschiva trage de mörte! I-am
desfundat ograda de omăt, am întrat în
casă la ea și am găsit'o grămadă pe laviță.
E înghețată lemn. Nici nu pôte vorbi.

Irina și cu mama Zoița, plecară re-
pede spre casa Paraschivei. Nici o lumină
nu se zăria la ferăstră. Când deschise ușa,
un miros înăbușitor și acru le lovi. Fere-
strile înghețate bocuri, grinđile din podele
trosniau de frig.

— Esci aci, mamă Paraschivă? strigă
grăbită Irina.

Nici un răspuns.

— Ore o fi având chibrituri, Irino?
Ia caută.

Irina bijbăi cu mâna pe brăul horei
și dădu peste vr'o două bețe de chibrituri.

— Ce frig e aici, mamă!

Mama Zoița, striga mereu pe Paras-
chiva, bijbăind cu mânilor dealungul laviței,
dôr o da peste ea. Irina aprinse o lampă

cu gaz, cât o tăreută de mare. La lumina
lampei, văđură pe Paraschiva strinsă ghem
într'un colț al laviței.

— Da ce ai, mamă Paraschivă? în-
trebă Irina, tremurând.

Paraschiva holbă nisce ochi sperieți,
fără să pôta scôte o vorbă.

— E înlemnită de frig, săraca, să-i
facem puțin foc.

— Uite mamă cum dă din mână și
din piciorul stâng. Privesce, gura i-se duce
la urechi. Par'că are duca-se pe pustiu!
(amëndouă se bat cu mâna peste gură).

Paraschiva încercă să se misce și să
vorbească, dér în zadar; partea stângă a
corpului era paralizată.

— Du-te repede, Irino, la noi și adă
nisce lemne.

Irina eși năucă pe ușe. Mama Zoița,
cu mânilor la subțioră, rămase un moment
neclintită în mijlocul casei.

— Săraca femeică, gânda ea, era să
mără fără nici un ajutor! Ore o fi mâncat?

Ochii Zoiții se îndreptară spre po-
lița de după ușă. Dădu acolo peste o ôlă cu
zamă în care pluteau câte-va fire de fasole;
alături un bulgăr de mămăligă înghețat.

presentat numai chitanțe, când se făcea darea de sémă lunară. Indată după Szell a vorbit ministrului de onorveđi br. *Fejervary*. Din vorbele lui s'a văduț, că chiar între miniștri se află același antagonism. ca și în partida dela putere. *Fejervary* a apărut pe fostul său coleg *Banffy* și a ăis, că banii din străinătate n'au intrat. Mai târziu ministrul de onorveđi a declarat, că de erau banii la 1898, *Banffy* ar fi *disolvat camera*, declarația, ce a produs mare senzația printre deputații. S'a ridicat apoi *Ugron*. El declară franc, că o parte din articolul lui „*Vaterland*“ derivă dela el, și a provocat pe ministrul-șef Szell să spună rupt ales, decă a luat în primire cassa partidei? La acésta Col. *Szell* răspunse: Repet ce am ăis: *nu s'a întâmplat o predare formală* (de cassă).

Și s'au spălat unii pe alții cu vorbe așa mai departe, dér la un rezultat definitiv tot n'au ajuns, de nu cumva la dueluri, căci pe cum se vestesce, *Banffy* a provocat la duel pe *Ugron*, ér *Ugron* pe *Fejervary*.

Din toate reiese un lucru: în partida dela putere sunt la culme neînțelegerile și frecările între aderenții „vechiului“ și „noului“ sistem și o bôlă serioasă bântue în șirurile combatanților din dietă. O fôia ungrăescă guvernamentală, dând sémă despre cele ce se petrec între „părinții patriei“, ăice: „In general se crede, că cele ce s'au petrecut ađi (Joi) sunt numai un *apetitoriu* pentru mușcăturile, ce se vor întâmpla mai târziu, la tómnă mai ales... Ura generală și mânia personală va grăbi dimisionarea acestei diete concepute în pecate... Decă certele vor mai continua, Szell nu pôte să facă alt-ceva, decăt pe basa imputernicirii monarhului, pe care o pôte căpeta în tot momentul, să facă nouă alegeri, pentru-ca din membrii de ađi ai dietei să rămână *tabula rasa*“.

Pe când se petrec acestea în și afară de dieta din Pesta, un mare convoi de așa ăiși „*Maghiari greco-catolici*“ au plecat Dumineca trecută la Roma. Au și sosit acolo în 4 Martie. S'au dus cu jalba 'n proțap. Ci-că ar fi în Ungaria 200,000 de „*Maghiari greco-catolici*“, cari vor să formeze o biserică deosebită și în scopul acesta vor cere dela Sf. Scaun binecuvântarea și se vor umili și ruga, să facă bine Roma să le dea dreptul de a introduce *limba liturgică maghiară în biserică*. Ei ăic, că sunt Unguri de baștină, că din pricină, că n'au avut limbă liturgică ungu-

rescă, au rătăcit și s'au pierdut printre credincioșii români uniți și printre ruteni, ér acum vor să aibă biserică lor cu limba lor proprie maternă. În fruntea mișcării acesteia s'au pus chiar vlădicii ruteni din Muncaci și Eperjes și pe ăia de erii erau să fiă primiți de papa în audiență. Nu trebuie să mai spunem, că aici e vorba de o uneltire pécătôsă în paguba bisericeii. Sub forme religioase, vor să introducă maghiarizarea în biserică, îndreptând veninosa lor săgétă mai întâiu în contra bisericeii române unite de prin părțile sătmărene și sélăgene. Să vedem, ce va hotări Roma. Da-va ea voiă acestor rătăciți să arunce tăciunele aprins al desbinării și agitațiunilor pe altarul bisericeii, ori îi va îndemna să se astimpe și ogoescă, de vreme-ce n'au nici un drept și nici o basă a veni cu astfel de planuri primejdioase pentru pacea și liniștea sufletescă a credincioșilor?

Nu vor să se mai liniștescă lucrurile în *Austria*. Poporele, cari o locuesc, sunt adenc nemulțumite. Nici în parlamentul din Viena, nici în dietele provinciale, reprezentanții naționalităților din Austria nu se pot împăca și uni, certele sunt mari între ei, așa că ađi mai mult ca ori și când amenință, ca regimul constituțional să fiă înlocuit cu regimul *absolutistic*.

În parlamentul din Viena continuă *obstrucțiunea Cehilor* și opintirile ministrului șef *Koerber* de a restabili stări liniștite în adunarea imperiului, s'au zădărnicit într'un mod, care nu mai suferă nici o îndoelă. Se ăice, că în cercurile înalte se ocupă cu gândul de a imprăscia „*Reichsrath*“-ul și de a se face alegeri nouă. De încercarea acésta însă se spărie cu toții, mai ales guvernul, căci nu e nici o speranță, ca un nou parlament să o ducă mai bine, decăt cel de ađi.

O mare incordare se observă de un timp încôce între *Francia și Anglia*. Mai ales de când sorții răsboiului din Africa au început să fiă nefavorabili pentru Buri, domnesce în opinia publică din cele două state convingerea, că după-ce Anglia va fi sfișit'o cu Buri, va umbla să se răfuască cu Francia. În cercurile guvernamentale din Paris convingerea acésta pare a fi prins rădăcină. Asta o dovedesce faptul, că Francia trimite necontentit soldați și material de răsboi în coloniile sale, dér mai

cu sémă în Madagascar și portul Saygon. Măsura cea mai însemnată e fără îndoială aceea, că s'a hotărât trimiterea de 4000 de omeni în portul Diego Suarez din Madagascar.

O fôia americană din New-York a publicat ăilele trecute o corespondență din Londra, în care se spune ca ceva sigur, că în capitala Angliei toți prevestesc un răsboi între Francia și Marea-Britaniă, și anume după-ce se va sfiși răsboiul din Africa.

Răsboiul dintre Buri și Englesi.

După capitularea lui Cronje și după-ce Buri de bună-voiă au lăsat pe Englesi să între în Ladysmith, a urmat o pauză de câte-va ăile între cei doi inimiți. Timpul acesta a fost folosit și de unii și de alții la adunarea de puteri pentru luptele mari viitoare, căci desastrul dela Paardeberg a fost departe de-a face pe Buri să ingenuche înainte Englesilor și să pună jos arma.

Buri și-au retras trupele lor din Natal și din alte colonii englese trimițându-le aproape toate în statul liber Oranje, ca aici să întâmpine cu forțe unite năvala sêlbatecă a Englesilor. Comanda supremă a luat'o érași *Joubert*, care cu multe mii de Buri s'a dus la Bloemfontein, capitala statului Oranje, ca aici să se măsore cu armatele lui Roberts.

Din partea lor Englesi încă au înaintat până la *Ostfontein* și au bătut aici taberă în fața oștilor Burilor. Luptele decisive s'au și început în 7 Martie n. la *Ostfontein*, unde se aflau într'o mică depărtare avangardele Burilor. N'a fost însă decăt o ciocnire mai mică între cavaleria englesă și între un detașament de Buri, care s'a sfișit cu retragerea acestora în pozițiuni mai favorabile. Buri au jucat și aici tactica dela Tugela față cu Buller; au apărut fiă-care pământ de pământ, fără a îndura pierderi însemnate și s'au retras.

Se ăice și susține, că Buri dela *Ostfontein* s'au retras în imediata apropiere a capitalei *Bloemfontein*, unde se află *Joubert* cu grosul armatei. Aici se și așteptă o mare bătălie între dușmani. Până când Roberts nu va ajunge să bată aici pe Buri, de-o victorie mai mare a Englesilor nu pôte fi vorba.

Intr'aceea se vestesce, că în jur de Ladysmith a fost Joi o luptă între Buri și Englesi, aceștia din urmă fiind respinși de două-ori, ér Buri și-au continuat retragerea. Ei a dus

cu sine 2000 de cară cu munițiuni și provisiuni și în retragerea lor au nimicit toate podurile și punțile între Ladysmith și Glencoe. Mai înainte au aruncat în aer cu dinamită minele de cărbuni dela *Elandslaagte* și au aprins tot.

Spiritul răsboinic între Buri e foarte viu. Președintele *Kruger* a dat o proclamație cătră popor, în care-l îndemna la luptă pe viață și mörte. Se spune, că la fortificarea Pretoriei, capitala Transvaalului, lucrăză ăilnic 5000 de omeni.

Mult îi îngrijesce pe Englesi răscolă Africanderilor din colonia Cap. În câte-va districte poporațiunea olandesă a prins armele contra domniei englese și două din districte le-a proclamat anexate statului liber Oranje. Numărul resculațiilor este de trei mii.

Despre *Cronje* și armata lui prinsă se vestesce din Londra, că guvernul a hotărât să-l trimită pe insula *St. Elena* și să-l țină acolo până la finea răsboiului. În Insula *St. Elena* a fost dus odinori și Napoleon Bonaparte.

Ăilele viitoare vor aduce de sigur mari și hotărîtore evenimente pe câmpul de răsboi african, dat fiind că Buri sunt decisi a-se jertfi până la unul pentru libertatea și neatărarea lor.

Un conflict româno-bulgar la Dunăre.

Ăilele trecute trupele bulgare, vrând să ocupe în mod volnic insula Bujoreanu din fața Zimnicei, la Dunăre, ce are aproape 2800 jugere întindere, și aparține României, au provocat un conflict cu trupele române. Despre iscarea acestui conflict se raportează din Turnu-Măgurele următoarele:

Pe acea insulă se găseau de pază atât un post de soldați de infanterie români, cât și un post de soldați bulgari. Vineri 18 Februarie v. mai sosit pe insulă un numeros detașament de soldați bulgari, cari se puseră a construi un nou pichet în locul celui distrus de apă, căutând prin acésta a se stabili acolo în mod definitiv. Tocmai acest lucru fu observat și imediat raportat garnisónei din T. Măgurele, care, după ordinele primite dela București, trimise la Zimnicea o numerosă trupă armată sub comanda d-lui maior Tetrat, a doi sublocotenenți și a căpitanului *Boris-Iavski* dela compania 11. Ajuuse la fața locului, trupele române provocară prin legiunile somațiunii retragerea imediată a trupelor bulgare, care părăsiră insula. Apoi trupele române distruseră noul pichet construit al trupe bulgare. Așa că astăzi insula, cum

Irina întră sgomotos în casă, tirând după ea un maldăr de crăci de stejar cu frunze uscate. Le rupse repede cu genunchiul și le aședă în vatră. Motanul, ascuns în fundul cuptorului, țîșni speriat sub laviță.

Mama Zoița mai frecă mâinile și picioarele Paraschivei, tot nădăjduind să mai pôtă scôte o vorbă din gura ei; dér în zadar.

— Ce ne facem ôre, Irino? Mi-e frică să nu möră în nôptea asta. Să chemăm pe părintele Vasile s'o împărtășescă, că-i pécăt să möră așa.

Prin troianul cel mare, Irina, turburată din crescet până 'n tâlpi, înotă spre casa părintelui Vasile, aruncându-și din când în când ochii spre ceriul senin și presărat cu stele. Un ger de țî-se lîpea genele și nările! Spre apus, Irina zări o stea cădând. Un fior scuditor îi trecu prin tot corpul. Cine se, gândea ea, aceea o fi pôte stéua mamei Paraschivei! Se grăbia să ajungă la casa părintelui Vasile.

— Sărut mâna, părinte, ăicea Irina, bătând în geam. Vino, mē rog; mama Paraschiva trage de mörte și nu știu ce să facem.

— Care Paraschivă? întrebă răstit părintele Vasile, deschidând ușa.

— Apoi... Paraschiva vędana, știu, aceea care a avut un flăcău, pe Gheorghe... acu e singură, flăcăul i-a plecat în miliție.

— Da nu veđi ce vreme e afară, fă? Cum vrei să viu? Cine-a pus'o să se îmbolnăvescă și ea tocmai acu?

— De, părinte, știu eu!... Ce să facem?

— Lasa-mē în pace; nu pot veni; nu möré ea până mâne.

Părintele Vasile îi trânti ușa în nas și dispărú. Irina rămase un moment aiurită, înaintea ușei. Iși făcu cruce, bléstământ în gând și plecă.

Înainte de a intra pe pörta casei, la Paraschiva, se întelni cu Moș Șerban.

— Da unde umbli așa târziu, Irino, fată?

— Ia pécate, Moș Șerbane! M'am dus la părintele Vasile să-l chem, că mama Paraschiva trage să möră, și e singură sêraca, fără nici un ajutor pe lume, de când i-a plecat Gheorghe în miliție.

— L'ai găsit acasă pe părintele Vasile?

— N'a voit să vină. Era supêrat pe semne. Mi-a ăis, că nu möré ea până mâne. Pécăt de Dumneđu moș Șerbane, să möră așa, negrijită. Cum nu-i e frică c'o să-l scie cel de sus!

Irina vorbea, aproape plângend. Moș Șerban nu ăise nimic; ferbea însă de mâniă. Auđi! gândea el, să lase o femeie să möră așa ca un căne! Și mai ăice, că-i popă cu carte! Sêracu părintele Constantin, era om cu frica lui Dumneđu. 'M'aduce aminte, că la mörtea nevetei mele a stat o ăi și o nôpțe la căpétaiul ei.

Tot gândind așa, moș Șerban se veđú intrând în ograda părintelui Vasile. Bătú la ferêstră.

— Ér ai venit, fă? striga o voce răgușită din casă.

— D'apoi bine, părinte, ăicea moș Sandu, nu e pécăt de Dumneđu să lași să möră un suflet de creștin așa negrijit?

— D-ta ești, moș Șerbane?

— Apoi... eu părin'te. Fie-ți milă de creștina ceea de Paraschiva, că-i femeie sêracă, să n'o lăsăm să möră așa!...

— Ce să-i fac, și eu is bolnav. Da, oiți veni, plécă înainte, că te ajung.

Moș Șerban plécă cu sufletul împăcat, că a făcut o faptă bună.

Se crăpa de ăiuă și Irina, obosită de veghiere, stetea înaintea vetrei, ascultând cum Paraschiva horcăia într'una. La lumina focului, abia zăria lumina de cêră galbenă din dosul icónei din pãrete. Din când în când o fura somnul și ér se deștepta, când Paraschiva scotea câte-un horcăit mai tare.

De n'ar muri, până o veni părintele! gândia ea.

Abia începeau să se distingă lucrurile din casă la lumina slabă a ăilei, ce venia prin ferestruici. Irina sări de-odată drept în picioare. Somnul o doborise și adormise. Stătú un moment nedumerită, ținendu-și suflarea. N'auđia nici o mișcare, nici o suflare. Se repeđi spre laviță, dând un țipăt de spaimă. Luă repede lumina de după icónă, o aprinse și voi să i-o pună în mână. Mâinile și picioarele Paraschivei erau sgarcite și țapene ca de ger. La flacăra plângătoare a luminării, ăari fața Paraschivei galbenă ca ceara. Gura deschisă, ochii holbați și stinși.

Picioarele i-se tăiară. Înfipse repede

de drept se cuvine, să găsească oupață de trupele române. Se mai găsește la fața locului, sosit un vas român de război pentru protecțiunea trupelor în cas de v'run eventual atac din partea încăpăținaților vecini bulgari.

În legătură cu informația de mai sus se mai comunică, că Bulgaria ar fi trimis trupe mai multe la Sistov, oraș bulgăresc din fața insulei, pentru cazul unei eventuale reocupări a insulei. Dacă se va adevăra acesta, atunci firesc, că și Românii vor să se ia contra-măsurile de lipsă. Deocamdată se speră, că conflictul se va aplană curând pe cale diplomatică. Ministrul afacerilor streine d-l Ioan Lahovari a avut deja o convorbire cu Dr. Teodor, agentul Bulgariei la București în afacerea acesta.

SCRIRILE ȚILEI.

— 26 Februarie v.

Dela „Academia Română“. În primele zile ale lunii Martie se vor deschide ședințele anuale generale ale Academiei Române. Vineri a avut loc, la ora 1, ședința ordinară la Academia Română, făcându-se mai multe comunicări importante, între care una a d-lui V. A. Urechia asupra unui discurs al lui Mihail Cogălniceanu

Damele române la jubileul lui Gubernatis. La vitrina „Independenței Române“, pe calea Victoriei, se află expus, pentru câte-va zile, frumosul obiect de artă, pe care femeile române, din inițiativa d-nei Smara Gheorghiu, îl vor oferi ilustrului scriitor și filo-român Angelo de Gubernatis în ziua de 7 Aprilie, cu ocazia jubileului său de 60 ani de vârstă și 40 de ani muncă cu condeiul. Statua este de bronz cu piedestal de marmură roșie și reprezintă: „Gloria încoronând geniul“. Pe cununa de imortale este legată o panglică tricoloră; pe o parte a ei scrie: „Femeile române, Omagiu“; și pe cealaltă: „Jubileul de Gubernatis, 7 Aprilie“.

Duel între diariști maghiari. De o săptămână și mai bine două foi ungurese, „Magyarország“ și „Egyetertes“ se certă ca la gura cortului. „Egyetertes“ poartă o violentă campanie în contra lui Ugron, pe care îl învinușcă cu tot felul de lucruri așa duse „incompatibile“ cu mandatul de deputat. I-se impută lui Ugron, că lăfărează ovăș pentru armată, mijlocind transportul prin o firmă din Clușiu. Cărta pentru ovășul lui Ugron a degenerat în insulte personale, și redactorii responsabili dela numitele foi și-au dăș unul altuia vorbe vătămătoare. Lucrul a ajuns la duel. Prim-redactorul *Hollo* Lajos dela „Magyarország“ a provocat la duel pe redactorul *Dienes* Marton dela „Egyetertes“. S'au bătut cu

săbiile, în condiții grele. Urmarea a fost, că *Hollo* a căpătat o rană mai ușoară la cap, și *Dienes* tot la cap a fost rănit foarte greu.

Cestiunea Călindarului. În ședința de Sămbăta trecută a Senatului român a fost atinsă și cestiunea călindarului. D-l *Sefendache* spune, că a cerut în „*Noua Revistă Română*“, că în anul 1898 d-l dr. *Istrati*, ca secretar al societății științifice, a însărcinat o comisiune, ca să studieze cestiunea călindarului. Acum după ce această comisiune și-a înaintat raportul, intră pe d-l ministru al cultelor, ce are de gând să facă cu această cestiune? D-l dr. *Istrati* ministru al cultelor spune, că într'adevăr științificele suntem înapoi cu 13 zile. D-er cestiunea trebuie studiată împreună cu sântul sinod, ca să se ajungă la o înțelegere, deși această cestiune a fost deja studiată de reșosotul episcop *Melchisedec*. Așteptă, ca comisiunea să-și înainteze raportul și guvernul va vedea, ce are de făcut. *Metropolitul Moldovei* protestează în contra tendinței de a se lăsa în temelie bisericii. *Metropolitul Primat* spune, că această cestiune nu o poate rezolva nici camera, nici senatul, nici sinodul, ci toate sinodele întrunite într'un sinod ecumenic. E adevărat însă, că e mai mult o cestiune științifică, decât religioasă, și decât totă biserica ortodoxă o adoptă, atunci crede, că s'ar putea adopta și în România. (Aplause.)

Despărțământul Treiscaune-Ciuc al Asociațiunii, ce avea să se constituie Joi, în 2 (15) Martie 1900, precum aflăm, s'a amânat pentru altă ocaziune. Terminul tinerii adunării se va comunica mai târziu.

Arderea Teatrului frances. În Paris s'a întâmplat alaltăieri o mare nenorocire. Pomposul edificiu al *Teatrului Frances*, o zidire colosală, a fost cu totul nimicit, flăcările mistuind și o parte din tesaurii de artă ai teatrului. Focul, s'a iscat în urma topirii sîrmei dela conductul electric și în urma acestor materii focose a cădut între decorațiile cortinei, care și luă imediat flăcări, s'a lăsat o repediciune uimitoră și a cuprins de-odată interiorul marelui sale a reprezentățiilor. Curând luă foc coperișul zidirei, care cădă o'nuet oribil. Cu toate că flăcările erau colosale, căți-va pētrunseră prin mijlocul lor, și aflară un cadavru pr-făcut în serum. Era al unei tinere actrițe, domnișora *Henriot*, pe care flăcările o surprinsesă într'o loge. Din construcția intrăgă a teatrului n'au rămas decât părății goi, cari vor trebui să fiă dărâmați. Pompierii au desfășurat o muncă uriașă, ca să localizeze focul, ceea-ce li-a și succed, așa că palatul *Louvre*ului de vis-à-vis a fost mântuit de o catastrofă.

Biblioteca populară în Homorod. La stăruința vrednică de laudă a d-lui paroch *George Repede*, harnica tinerime ro-

mână din Homorod lucrăză cu multă inimă pentru adunarea unui capital, din care să se înființeze o bibliotecă populară și în Homorod. În scopul acesta s'a dat și o producțiune cu petrecere, despre care publicăm raport mai jos. Vrednică de laudă este cu deosebire conștiințiositatea și cruțarea, cu care arangiatorii acestei petreceri și producțiunii au sciut întocmi lucrul ast-fel, ca cheltuēla să nu trecă peste 7 fl. și 42 cr. și ast-fel s'a putut face, ca din modestul venit brut 28 fl. 95 cr. se rămână totuși un profit curat de 21 fl. 53 cr.

Arta română la Madrid. Ilustrul pictor român d-l *Grigorescu* a fost rugat de d-l consul general al Spaniei să espună tablourile sale la espozitia artiștilor în viață din Madrid din anul acesta. Eminentul artist a promis, că va îndeplini dorința guvernului spaniol.

Librăria și compactoria în Făgăraș. D-l *Ioan Berescu*, care nu de mult a deschis o librăria în Făgăraș, anunță acum, că a instalat și un atelier de compactoria, în care se vor executa tot felul de lucrări privitoare la broșatul și legatul cărților, caetelor, protocoalelor, etc. în legătură dela cele mai simple până la cele mai frumoșe. Conducător al atelierului de compactoria e d-l *I. Hătegan*, care a practisat și lucrat în deosebite orașe și capitale, ca *Budapesta*, *București* etc.

Import de oi și capre în România. Consulatul român din Cernăuți a comunicat guvernului român, că guvernamentul *Bucovinei* a permis importul oilor numai din județele *Constanța*, *Ialomița*, *Covurlui*, *Tutova*, *Suceava* și *Vaslui*, și că pentru capre a permis importul din totă România.

Pintenii scumpi. La Londra s'a vândut zilele trecute pentru frumoșă sumă de 2700 lire sterlinge, adică cam la 62.500 franci, o păreche de pinteți de fier, cari au aparținut lui *Matia Corvin* de *Hunyad*, regele Ungariei, care — după cum se știe — a domnit dela 1458 până la 1490, a bătut pe *Turci* și a pus mâna aproape pe toate provinciile austriace. Pinteții aceia au nise plăci de argint, și marginile esteriore sunt aurite. Ei sunt lucrați de un Italian și datează dela sfârșitul v'ecului al 15-lea.

Album de compoziții românesce. D-l *G. Șorban* a scos în editura proprie un album de compoziții românesce, cuprinzând 21 piese. Partea I o formeză 12 cântări arangiate pentru voce cu acompaniare de pian, și partea a doua 9 bucăți pentru pian, cor bărbătesc și cor mixt. Prețul unui exemplar e 5 corone, legat 6 corone. Se pōte procura dela autor, *Viena Lazarethg. nr. 6*, sau dela librăria *A. Todoran, Gherla*.

Revisiunea granițelor. În decursul anului acestuia, când se împlinesc șase ani dela prima lucrare de regulare a granițe-

lor între Ungaria și România, se va face o revisuire a granițelor. Ministeriile române de război și de esterne vor desemna la 1 Martie v. pe delegații lor, cari împreună cu delegații Ungariei vor fi însărcinați cu lucrarea acestei revisuiri.

O mare defraudare în Agria. Se scrie din Agria, că de curând, contabilul șef al băncii industriale de acolo s'a sinucis. Casul fiind foarte suspect, direcțiunea băncii a însărcinat pe secretarul *Gaspard* să cerceteze condicele și toate hărțile. Tocmai pe când contabilul *Eliassy* fu înmormântat, s'a dat de urma unei mari defraudări. De 20 ani cărțile erau falsificate și paguba se urcă aproape la 300,000 fl.

Nouă cale ferată spre România. Se crede, că noua cale ferată, ce se construșce din partea statului român până la *Turnul-roșu*, va fi terminată prin mijlocul lui *Iunie a. c.* Atunci noua linie va fi predată comunicațiunii și călătoria se va putea face în România cu trenul și pe la *Sibiu*.

Un prinț ucigaș. Acum vre-o trei ani prințul rus *David Orestchin* se logodi cu o tînără aristocrată din *Petersburg*. Înainte de nuntă *David* se duse la fratele său din *Caucas* pentru nise afaceri. Soția acestuia, prințesa *Celestina*, era de o frumoșe orbitore cum sunt toate *Georgienele*. Prințul *David* se înamora nebun de ea și iubirea sa nu fu zadarnică. Logodnica sa, mirată de întârzierea tinerului, veni în *Caucas* și vedând cum stau lucrurile, se întorse înderēt hotărâtă a rupe ori-ce legătură cu svinturatul prinț. Curând după aceea se răspândi vestea, că prințul cel însurat a dispărut cu aristocrata din *Petersburg*. Prințul *David* vându moșiile și plecă din *Caucas* împreună cu frumoșă sa cumnată și amantă. Peste câți-va ani, adevă în ierna această, făcându-se nise săpături, se găsi acolo un schelet și adevărul se descoperi: fratele fusese ucis de frate. Prințul *David* și prințesa *Celestina* au fost prinși într'o provincie nordică și arestați. Procesul lor va face senzație.

Defraudare. O tristă moștenire a lăsat după sine de curând reșosatul *cassar* dela oficiul de dare din *Zombolya, Korek Ernő*. El a murit pe neașteptate în 5 Martie n. c. După mōrtea lui înzadar s'au căutat cheile dela cassa cu bani, căci nu s'au aflat nicăiri. Înaintea unei comisiuni s'a deschis apoi cassa și s'a constatat, că din ea lipseau 60,000 de corone. Acesta e moștenirea, ce a lăsat-o el după sine. Controlorul *Schwartz* a fost arestat, și pe *Korek* s'a hotărît a-l scoate din mormânt pentru a fi supus unei cercetări, d-er nu judecătoreșci, ci medicale, de ore-ce există bănuēlă, că el s'a sinucis. *Korek* era om înaintat în etate și trăia în timpul din urmă retras și modest, d-er înainte numai cu câți-va ani ducea lume albă, cheltuind și risipind peste

luminarea într'un cuiu de pe colțul lăzii din capētul laviței și alergă într'un suflet la masa

Peste un ceas, casa *Paraschivei* era plină de lume. Babele într'una făcându-și cruce și rugându-se lui *Dumneșeu* s'o ierte. *Irina*, mama *Zoița*, mama *Ruxanda* și alte femei, făceau pregătirile de înmormântare.

Pe la amedă deabia veni și părintele *Vasile*, însoțit de dascălul *Irimia*. Se îngrozi și el de sērăcia ce vedu în casa aceea. Ceru, răstit, dascălului patrafirul și cartea; mormăi câteva cuvinte și plecă spunend dascălului să-i mai cetescă el ceva.

Tot satul puse mână dela mână, și numai așa părintele *Vasile* se îndură să vie a doua zi la înmormântare.

Când moș *Șerban* și moș *Sandu* aședau sieriul pe năsălii, *Irina* începă a plânge cu hohot.

Un prapur, două sfeșnice și o strachină cu colivă completau cortegiul sērăc.

Patru omeni pun umerii sub capetele năsăliilor și cortegiul plecă tăcut, inotând prin troianul de omăt, spre biserică.

Mai din toate casele eșiau omeni, fe-

mei și copii, ca să petrecă la grōpă pe sēraca *Paraschiva*.

Ce păcate! se vaitau babele. A murit sēraca, fără să-și vadă băiatul.

La marginea grōpii, părintele *Vasile* ceti prohodul de-o scăpare. Toți aruncară câte-o mână de țărînă peste sieriul, pe când *Irina* întindea peste grōpă, o găină de pomână. Lumea începă să se depărteze de grōpă ștergend o lacrimă.

— S'o dus de-acu, sēraca *Paraschiva*! d-icea *Zoița*.

— Da mai bine c'a strins'o *Dumneșeu*, d-icea mama *Ruxanda*, că tot se chinuia degeaba.

* * *

— Bună vremea, *Ruxandă*. Deseră mergi la vecernia?

— Cum nu, *Zoița*!... decât mănesc sfintele *Blagoveștenii*.

— Da *Irina* unde-i?

— S'o dus la plug cu *Sandu*.

— Ce vreme frumoșă de arat e ađi!

— Așa e; pōte o da *Dumneșeu* să avem totă primăvara așa. Ne-ar răsplăti *Dumneșeu* de munca zădarnică din anul trecut. Totă valea satului și dealurile înveci-

nate par'că erau învioșate de primele rașe ale sōrelui de primăvară, sōre, ce lucea deasupra ca un părinte binefăcător. Nici o adiere de vânt. Copacii înmugurați par'că lăcrășeau de bucurie. Pământul din grădini și din bătătura ogrăzilor se sbicea vedend cu ochii, scoțend din el un abur ușor, ce se perdea molatec printre crāngile copacilor și printre nuellile gardului. Totă lumea stătea mai mult pe-afară. Omenii, la plug, rēsturnau pământul în brazde mănōșe; nevestele, acasă vāruiuau părății și lipeau pe jos; babele și moșnegii, grāmădă pe prispă, învioșati de căldură, steteau de vorbă la sōre; și pe cōsta delului, copiii sārău ca nise ieđi, săpând brāndușe cu rāzușe de corn. Moș *Trifu*, alb la față ca cōla de hărțiă, sta și el grāmădă pe prispă, învăluit de rașe calde și datătore de viață; priveșce cu drag pe *Ionel*, care-și drege singur ițarii de *Pascal*.

Ce liniște, ce seninătate!
Înspre sēră, moș *Șerban*, moș *Sandu* și *Irina* se coborau încet în urma plugului spre sat. Vorbeau de nevoile lor, însă cu inima plină de nădejdea, că anul acesta o să fie mai mănōș.

Înoptase bine. Cei mai mulți, trudiți de muncă se gādeau, la culcușurile lor. Liniștea și nădejdea într'un viitor mai norocos îi îndemna și mai mult la odihnă.

De-odată însă, în mijlocul acelei linișți, care indulcise, în ziua aceea, inimile tuturor, isbucni o turburare generală în tot satul. Vătășelul dela primăria dāduse de veste la căți-va sātēni, că a doua zi o să vie boerul dela *Galăț* cu inginerul și cu d-l subprefect, ca să facă din nou măsurătōrea imășului.

Moș *Șerban* într'o parte, moș *Sandu* într'alta colinda pe la sātēni, spunendu-le vestea neașteptată. Toți sātēni pierduse somnul. Se adunau grupuri, grupuri pe la porțile ogrăzilor, sfātuindu-se ce-i de făcut.

— Ce spuneam eu, d-icea moș *Șerban*, cu glas sfășietor: simțeam eu una ca asta! Va să d-ică el tot vrea să ne mai iee din dreptul nostru! Să nu ne lăsăm, omeni buni! Să ținem la dreptul nostru! Că dreptatea-i cu noi!... Și... mare-i *Dumneșeu*!

Era deja târziu și lumea din sat nu se liniștise încă de tot. Pe ici, pe colo, mai vedeai câte unul eșind dela vecini, dāndu-și întēlnire pe a doua zi.

Bucovina.

La o tufă de sulfină
Car cu patru boi
S'a oprit și țî-se 'nchină,
Bucovina, Bucovina,
Légăn de eroi.

Țî se 'nchină, că se duce
Nevoiașul car
Cătră valea dela cruce,
Unde omul o s'a puce
Drumul spre hotar.

Ah, Stefane Voevode,
Scolă din mintean,
Că duiumul de nerode
Inima din el i-o røde,
Bietul pământean.

Scol' și buciună-ți feciorii
Din Homor la Reni,
Sună se răsună norii,
Să-ți deștepte roșiorii
Dela Răsboieni.

Și la muche te arată.
Furios pe sur;
Prinde-ți paloșul din spată
Și 'nvertește-te odată
Rotă împrejur.

Că Jidanii și Rutenii
Pripășiți pe-aici
Dic că-s dēnșii pământeni,
Er că noi și Moldovenii
Suntem venetici.

Alei, Dōmne, dă de frānge,
Frānge-i dela brēu,
Că noi plugurile-om stringe
Și-om mai sēmēna prin sänge
Ghindă 'n loc de grāu.

Duiliu Zamfirescu.

Episode dela asediul Ladysmitului.

(Evlavia Burilor. — Vitejia copiilor lor. — Cum petreceau asediații. — Vecinică grifă. — Lăncerii dela Elandslaagte).

Răsboiul din Transvaal nu e pentru Burii o luptă brutală; e un cult, sēvēșit prin lovitură de tunuri, un cult de ispășire. Chiar tinerii, cari au stat mult timp prin Universitățile din Europa și cari, fără a fi chemați, s'au dus repede în țera lor, spre a lua parte la răsboiul sfânt, n'au scos strigăte de bucurie, deși bucuria și nerăbdarea făceau să le bată inima: ei s'au dus cu capul plecat, cu gândul că Dumnezeu a pus la încercare poporul lor, ca să-l pedepsească pentru greșelele sale. Omenii aceștia, atât de nepăsători de morțe, atât de ini-

moși, au o atitudine de evlavioși căduți în păcate și pocăiți. Acesta e și secretul izbândelor lor de până acum, tării lor față de un dușman mult superior.

Păstorul lor, care nu lipsese nici un moment din tabără, le cetesce dimineața și seara psalmurile cu accente, ce le aprinde curajul; în toate serile răsună cântările lor religioase. Mai toți preoții din Transvaal sunt pe câmpul de răsboiu și ei contribuie la luptă cât și ofițerii, decât nu mai mult.

„Ați, scrie un Bur dintre cei cari asediau Ladysmitul, avem cu noi pe toți păstorii noștri. Chivotul legii a părăsit Ierusalimul; e în mijlocul fiilor lui Israel, porniți contra Filistenilor“.

De altfel, nu numai preoții au lăsat „Ierusalimul“, ca să ia parte la luptă. Magistratii, femeile, copiii cer locuri în primul rang. „Judecătorii noștri, serie același corespondent, luptă cu noi, și se culcă lângă noi pe pământul gol“. Copiii iau parte la răsboiul dela vârsta de 15 ani. Dacă nu sunt de ajuns puscii și pentru dēnșii, încarcă pe ale soldaților, alergă mereu între ei și depoul de munițiuni, distribuind omenilor cartușe și bombe. Se citează mai ales un copil, nepot al căpitanului Wiliers, pe care Burii înșiși îl admiră ca pe un erou. E primul la atac, cel din urmă la retragere.

Asediul Ladysmitului, care a ținut atât de mult, ar fi scos din răbdare pe alți omeni mai puțin flegmatici decât Burii. Ei n'aveau nimic de făcut, și erau siliți a se păși mereu; fără trebă totă ziua, dormiau numai cu jumătate ochii. În fie-care moment o bombă cădea în mijlocul unui detașament. „Ziua, spune unul într'o scrisoare particulară, fabricăm bombe și săpăm șanțuri; noptea ne luptăm. În opt-deci de ore abia am dormit nouă“. Pe lângă acesta mai socotiți căldura înăbușitoare, furtunile, care luau noptea corturile, ploile diluviane, apa de rea calitate, lipsa de tutun... Apoi de-odată totă tabăra e sculată în picioare; s'a dat semnalul de alarmă; se aude în întunecung un vuet, care crește ca o mare revărsată; asediații dau asalt colinei. Imposibil de a vedea ceva; împușcăturile merg la întâmplare, se pērd în vid. Une-oră e o spaimă zadarnică, și când se face ziua asediații își dau sēmă, că au tras degeaba în stânci și în tufșuri!

Într'o noapte, un sgomot surd turbură tabăra lui Joubert; în câte-va secunde, omenii au pus șeua pe cai, au pornit drept înaintea lor în noptea adencă, descărcându-și armele; cu toate aceste focuri de salvă, sgomotul urmază, crește mereu, și de-odată încetază de tot. În dorul se limpedește mis-

terul: Englesii încercase a surprinde tabăra cu o locomotivă cuirasată. Acesta era încă pe loc, ciuruită de glonțe, dēr omenii veniți cu dēnsa dispăruse.

Totuși petrecerile nu lipseau; asediații găseau mijloce de a omori uritul. Își făceau visite, dela un post la altul; seara beau bere și fumau împreună, cântând arii din patrie. După-ce se isprăvea serata, visitorii erau reconduși la corturile lor cu lanterne, prin dedalul stâncilor și tufșelor.

Nenumărate au fost aventurile miraculoase, catastrofele, surprinderile și cursele ce țineau pe totă lumea într'o grije continuă. Englesii isolați cad în mijlocul Burilor; nisce Burii se lovesc cu Englesii fără să știe; prin întunecung, un prieten își omoră prietenul, fără a-l recunoște; un detașament întreg de Englesii trece la doi pași de un Bur, pitit în ierbă și care le aude conversația.

Faptele de vitejă nu se mai socotesc. Într'o zi, patru-deci de Burii, în altă zi 25, cer să li-se dea voe să ia cu asalt o colină, ocupată de Englesii. Ei o cuceresc, sunt nevoiți a se retrage în fața unui număr în-deci de dușmani, o iau din nou, sunt erași siliți a da înapoi. La 8 Noemvre, 20 Africanderii și Olandesii, căutând să ia pe la spate o redută englesă, sunt asaltați de salve cumplite.

„Nu puteam, scrie unul dintr'ensii, nici să înaintăm, nici să dăm înderēt. Tupilați după o ridicătură de pământ, eram năbușiți de căldură, de ploia de bombe dum-dum; setea ne omora. Ne chemam unul pe altul pe nume, ca să ne asigurăm, că mai trăim... Când, tot tărându-ne pe după toul ce domină colina, ascundându-ne după tufșuri, am ajuns la tabără, eram galben-verzi, ca nisce cadavre. Totuși toți au răspuns la apel: unul numai scose din buzunar un glonte, care-l ajunsese, dēr nici nu-l sgarăise măcar“.

Dēr episodul cel mai cumplit al răsboiului, despre care și Burii și Englesii vorbesc cu jumătate glas, pe care printr'un acord tacit și unii și alții ar voi să-l facă uitat, e măcelul *Lăncierilor dela Elandslaagte*. Așa numesc Burii regimentul 5-a de lănceri, care după lupta dela Elandslaagte, au străpuns cu lăncile și au ucis pe nisce răniți germani și olandesii, care se predase de bună voe și pe care-i desarmase. Burii jurase, în schimb, că nu vor cruța pe nici un lăncer, ce le va cădea în mână.

Însă, la 18 Noemvre, în toial noptii, o trupă de 25 de Burii, care pășiau lângă

un tun, fū subit alarmată de o eșire a asediaților; era același regiment de lănceri, compus din 600 omeni, care asalta colina. Cei 25 de Burii începură a bate în retragere pas cu pas; și, pe când rezistența lor absorbea atențiunea dușmanului, o divisiune de Orangiști se strecură din dosul lăncierilor. Lăncerii fură înconjuși și din 600 nu mai rămăseră decât 5. Aceștia fură cruțați anume ca să „pōtă spune celor din Ladysmith, ce sōrtă au avut sugrumătorii dela Elandslaagte“.

Literatură.

A eșit de sub tipar *Al doilea capitoul din contabilitatea de plă.*, de I. C. Panțu. Acestă nouă broșură conține: *afacerile de credit cambial și afacerile de bancă*.

La creditul cambial s'a introdus o afacere de patru luni, trecută în registrele principale și auxiliare după metoda usitată la noi, precum și după metoda numit francez, întocmai așa, după cum se întrebuintează în practică, arătându-se încheerile lunare și încheerea anuală.

La afacerile de bancă, după o împărțelă sistematică a afacerilor, s'a esplicat scontul de cambii și reescontul, afaceri cu monete, avansuri pe efecte publice (lombard); împrumuturi pe alte gagiuuri (marfă etc.) și depunerile spre fructificare. Espliecerile s'au făcut la singuratică casuri și apoi s'au combinat la mică afaceri, cari dūrăză trei și șese luni, arătându-se încheerea într'un Maestru tabelar și la urmă arătându-se trecerile, așa după cum se întrebuintează în practică, în registre principale și auxiliare.

Prețul este 2 corone + 10 bani porto. De vândare în Brașov: la Tipografia „A. Mureșianu“ și la Librăria N. Ciurcu. În Sibiu: la Librăria arhidieceșană. — Atragem atențiunea publicului nostru, îndeosebi a celor ce se ocupă cu afaceri comerciale, precum și a membrilor din direcțiunile băncilor noastre și a funcționarilor acestora, asupra acestei lucrări de neapărată trebuință.

P O V E Ţ E.

Cum să fiă căldura în odăi?

De multe-oră cauza catarurilor și a tușei este, că în odăi e prea cald. Este bine ca în odăia să nu fiă o căldură mai mare, decât de 16 grade R., apoi să se aeriseze în fiă-care zi locuința.

Cel mai bun exercițiu corporal este săpatul. La acest lucru întregă musculatura e pusă în mișcare. Sângele circulă regulat și stomacul consumă ușor prin încordarea muschilor.

(Va urma).

Poesii populare.

Prins'am patru boi la jug
Și m'am dus cu ei la plug
Și-am arat, și-am sēmēnat
Sōrele s'a ridicat
Eu nimica n'am mēncat,
Mē uitam p'aci la vale
Vine tōnta cu mēncare
Cu-un bobou dēbēlāzat

tot înspre partea inginerului, atingându-i mereu umărul cu brațele ei. Mesenii deveniau din ce în ce mai sgomotoși. După trei sticle de vinul cel vechiu de cincă ani, subprefectul nu mai venoscea, decât a patra era tot de acela. Curiositatea sciintifică a inginerului, îl făcuse să încerce toate vinurile, și tot căutând să găsescă unul, care i-ar plăcea mai bine, ajunse și el că nu le mai putea deosebi. Cuconul Ieni era foarte cumpătat la bēntură. Rare-oră trecea limita hotărâtă.

— Da d-ta nu bei nimic domnule? Țicea cuconul Ieni, adresându-se elevului.

— Mulțămesc, domnule, am beut deja vre-o două pahare; nu pot mai mult; 'mī-e frică să nu mă dōră capul.

Sub-prefectul era vesel de tot. Parcă-i venia să cante. Inginerul istorisea întâmplările lui pe vremea când își făcuse studiile la Paris. Istorisea și ridea, făcēnd singur haz de ele; nimeni nu asculta, că sub-prefectul își lăuda într'una o părechia de cai, ce-și cumpērase, er cuconul Ieni părea grav și foarte preocupat. Elevul numai, îl asculta cu un fel de interes și curiositate. Cuconul Ieni, creșdēnd că a sosit momentul, deschise vorba despre măsurătōrea de a doua zi.

— Mi-au scos sufletul țērării ăștia!

se plānge el. De ani întregi îi fac să înțelegă, că imășu nu e al lor. Ecă acum am găsit și un document, prin care o să le probez la judecată, că mai mult de jumătate din imăș ține de trupul moșiei mele. Cuconul Radu, dela care am cumpērat moșia șeia și el de acesta, dēr m'a rugat să-i las pe țērani să-și pască vitele pe imăș. Documentul datēză de mai nainte de a fi fost el proprietar. E vechi de tot; dēr cred, că tot o să aibă valōre. Eu i-am îngāduit destul. Trebuie acum să mă gândesc, și la interesul meu. De ce să nu-mi capēt un drept, care-mi aparține?

— Deh, cucōne Ieni, eu nu cam pricep legile, țicea glumind inginerul, da țeu, nu știu cum ai să probezi proprietatea imășului cu un document de pe vremea lui tata Noe. De vreme ce țērării au folosit acel imăș de atāta vreme, ca nisce proprietari, poți să le mai contesci dreptul? Ce țici domnule sub-prefect?

— Eu cred, domnule inginer, că țērării nu stăpānit pe nedrept imășu. Heh, domnule! dumneata nu cunosci pe țērani! E cărciobav al dracului! Și decă ar putea, totă viața lui n'ar face decât să se judece. E în stare să se ducă țile și nopti întregi pe jos numai de gustul de a se judeca.

— Și când ați șci, țicea cuconul Ieni,

cu glas insinuător, cât am făcut pentru țērării ăștia! Li-am dat în tot-dēuna parale și tot ce li-a trebuit. Am să iau peste o sută de galbeni dela ei. O să-mi muncescă ei, nu-i vorbă, pentru banii aceștia, dēr de datoriă tot nu o să se mai scape, că decă, de exemplu, unul plătesce datoria în vara acesta, în cursul iernii viitoare er vine să cēră parale. Și ia să nu le dai! că nu-i mai prinđi la muncă.

— D-tale ce-ți pasă, nu pierđi nimic, țicea inginerul; munca tot trebuie să o plătesci. Ba încă, cred că-ți vine mai bine d-tale împrumutând bani așa înainte. Că omul fiind la nevoie în timpul iernii, îl ai d-ta în palmă și poți să-i pui condițiunile cum voesci pentru munca din timpul verei.

— Așa e. răspunde cuconul Ieni, cu jumătate de gură. Dēr... vedeți, eu nu pot nici odată să-mi am banii mei.

— Eu pariez, continuă inginerul, că cu sistemul acesta plătesci țina de muncă estin de tot, nici pe jumătate. Că decă țērăranul nu țî-ar fi dator de cu iarnă, ar trebui să-l plătesci mult mai scump, angajindu-l vara în toial muncii. Veđi, cucōne Ieni, eu spun cum cred, că sunt lucrurile. De alt-fel mie mī-e egal. Māne o să fac măsurătōrea așa cum cređi d-ta că ai drept și curtea va hotări, decă trebuie menținută măsurătōrea mea șeu nu. Până atunci îți

MULTE ȘI DE TOTE.

Cea mai efină taxă postală.

Din câte țări sunt pe lume, în Japonia portul postal este cel mai efin. Acolo o epistolă timbrată cu 2 Sen (cam 6 bani sêu filer) cutrieră totă țera. Aceasta e cu atât mai de admirat, fiind-că comunicația în Japonia e foarte grea, mai ales printre munți. Calea ferată e încă prea puțin cunoscută în Japonia, trăsuri cu cai numai pe unele drumuri principale pot circula.

Obiceiu curios.

Pe insula Coreea este obiceiul, că miresei în ziua cununiei îi este strict oprit de a vorbi. De cumva scöte din gură numai un cuvânt, sêu de face vr'un semn öre-care, atunci este batjocorită de toți. Pe la tóte ușile și ferestrele pândesc servitori sê audă, decă nu cumva mirésa vorbește sêu rîde cu cineva, ceea-ce decă s'ar întempla i-ar nimici totă vađa în societate. De multe-ori trec săptămâni, ba chiar și luni de-arëndul, fără ca bărbatul sê fi auzit vre-o vorbă cu voce plină dela nevastă-sa. Față de socru, această tăcere e și mai strictă, așa că trec ani întregi, fără ca tinera nevastă sê fi îndrăsnit a privi în fața socrului sêu, sêu sê-l fi agrăit.

CALENDARUL PLUGARULUI

pe anul visect 1900.

se află de vëndare la

Tipografia A. Mureșianu din Brașov.

Acest Calendar au intrat în anul VIII-lea, format mare, și conține portretul foarte bine reușit al lui Avram Iancu. Urměză apoi cronologia anului 1900, regentul anului, începutul anutimpurilor, sêrbătorile și alte zile schimbătore, calculul sêrbătorilor mai mari, posturile deslegarea postului etc. După cele 12 luni, urměză taxele telegramelor, scrisorilor, pachetelor; competențele de timbre, măsurile metrice, têrgurile corectate din Transilvania, Bănat, Țera un-gurésă și Bucovina. În partea literară găsim un interesant capitul privitor la începerea rêsboiului pentru neatárnare de G. Coșbuc; apoi „Popa Stoica“, poesiă de Dim. Bolintineanu. Avuția și binefacerea (un interesant capitul după Smiles-Schramm). Doina, În șanțuri (poesii) de G. Coșbuc etc. În partea igienică și economică: Un dușman al omului (rachiul); Ce sê facă pă-

rintii, ca sê-și ferescă copiii de orbiă; Cum sê tracteze părinții pe copiii lor orbi; Bune sunt beuturile pentru copii? Urměză apoi partea economică: Vitele roșii (pinzgau), de I. Georgescu. Despre gunoiu, de I. Georgescu; Sădirea pomilor; Hrana vitelor (Grăunțele, sfecele și apa de beut). La urmă mai multe povețe prețioase și glume apoi anunțuri. Prețul 25 cr. (cu posta 30). Vëndătorii primesc rabatul cuvenit.

Calendarul săptămânei.

MARTIE. are 29 zile. GERMENAR.

Table with 3 columns: Zilele, Calend. Iul. v., Calend. Gregor. Rows include Dum. 27 P. Proc. Decap., Lună 28 S. pâr. m. Vasiliu, Marți 29 C. P. Casian, etc.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 9 Martie 1900

Table with 3 columns: Măsura sêu greutatea, Calitatea, Valuta austr. Kor. și fl. Rows include 1 H. l. Grânelor mai frumoș, Grâu mijlociu, etc.

Têrgul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 6 Martie de 25,984 capete, la 7 Martie au intrat 1084 capete și au eșit 404 capete, rămânând la 8 Martie un număr de 25 665 capete.

Se notéză marfa un-gurésă: veche grea dela 92-96 fil. marță un-gurésă tinăra grea dela 100-102 fil. de mijloc dela 100-101 fil. ușöră dela 99-100 fil. - Sêrbescă: grea 97-99 fil., de mijloc 96-98 fil. ușöră: 94-97 fil. kilogram fil.

Cursul la bursa din Viena.

Din 9 Martie 1900.

Table with 2 columns: Item, Price. Rows include Renta ung. de aur 4%, Renta de coröne ung. 4%, Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%, etc.

Bursa de Bucuresci.

din 8 Martie n. 1900.

Table with 4 columns: Valori, Do-banda, Scad. cup., Cu banii gata. Rows include Renta amortisabilă, Oblig. de Stat (Conv. rurale), Banca Rom. ult. div. fr. 12.81, etc.

SCOMPTURI:

Table with 4 columns: Location, Rate, Location, Rate. Rows include Banca naț. a Rom 8 1/2%, Paris 8 1/2%, Avansuri pe efecte 9%, Petersburg 5 1/2%, etc.

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 7 Martie n. 1900.

Table with 4 columns: Săminte, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 ch. ogr. dela și până. Rows include Grâu Bănățeneș, Grâu dela Tisa, Grâu de Pesta, etc.

Cursul locerilor private

din 7 Martie 1900

Table with 3 columns: Location, Rate, Rate. Rows include Basilica 13 25, Credit 395, Clary 40 s. m. c. 130, etc.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

C'un mălaiu incenușat. Cum o-am vënd't m'am săturat De departe am strigat: Nu mai veni c'am mncat...

Tinerea m'am măritat Socră rea mi-am căpătat, Socră rea, bărbatu rêu Când dă'n căne, dă și 'n mine.

M'am dus la holdă de grâu. Seceram până la prânț Tot cu lacrimi și cu plâns, Seceram pân' la amiađi

(Auzite dela Agafia Bucur din Agărbiciu com. Têrnavei-marț).

M'a făcut măicuța'n zori În Dumineca de flori; Căți feciori în astă țeră, Toți alergă sê mă cêră;

Frunță verde de bujor, Colo'n vale la isvor Este-o fată și-un fecior Se judecă de s'omor.

Sê vënd pe cine-i lua; De-i lua o bălăioră, Sê dea Dumneđu sê möră;

Frunță verde de secără Imi veni o veste-aseră, Că mândra trage sê möră; Nu sciu Dómne, ce-oi d'oi face

Cel ce are grijă de sănătatea sa, sê bea Apa amară „Francisc Iosif“ care mai bine de 20 ani se trimite în totă lumea și este recunoscută ca singurul mijloc natural salin purgativ. Acesta apă se pöte căpeta pretutindmî.

Cursul pieței Brașov.

Din 10 Martie 1900.

Banconota rom. Cump.	18.90	Vënd.	18.96
Argint român. Cump.	18.70	Vënd.	18.75
Napoleon d'orf. Cump.	19.08	Vënd.	19.14
Galbeni Cump.	11.20	Vënd.	11.30
Ruble Rusesci Cump.	2.54	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	118.—	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	21.40	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

DINȚI!

Am onoare a face cunoscut, că am predat D-lui **Dr. Rosler** conducerea, operațiunilor ce cad în sfera dentistică, ér conducerea operațiunilor tehnice fiicei mele **Luise**.

Ore pentru ordinația medicală de dinți: de la 11—12 órea. m. și de la 3—4 óre p. m.

Lucrări tehnice în orî și ce timp. Operații de dinți fără dureri, diferite plombări (cu porcelan și aur), precum și dinți artificiali și denturi se execută după metoda cea mai nouă, cu cea mai mare esactitate.

L. Goldschmidt,
 888.1—2
 Decorat cu cruce de aur pentru merit.

De închiriat

locuințe frumoșe, în fața sôrelui, în casele din strada Castelului nr. 1, etagiul I, dela 29 Septemvre a. c.

O locuință elegantă câtră stradă cu 5 odăi, bucătăria, pivniță, etc.

O locuință mare în curte cu 3 odăi, bucătăria, pivniță etc.

Pentru informațiuni a se adresa a Dómnă 885.1—4

Mathilde Scheer născ. **Leonhardt**, tot acolo în curte, partere spre drépta.

Dela oficiul vice-comitatens al Brașovului Nr. 23004—899.

PUBLICAȚIUNE.

Pre basa hotărîrii adunării comitatense, de ditto 29 Aprilie 1899 punctul prot. 77 nr. 8280—899, prin acésta public concurs pentru patru stipendii, fiă-care de câte 600 coróne și pentru cinci stipendii, fiă-care de câte 400 coróne, în scopul de a studia industria.

1) La stipendiile de 600 coróne fără distingere de religiune și naționalitate aparținătorii la comitatul Brașov, pot competi calfe de industriași orî începătorii de industria cari se obligă a frecuenta o școlă de industria în străinătate, séu așa numitul curs special de industria și după acésta se stabilesc în comitatul Brașovului.

2) La stipendiul de 400 coróne pot competi calfe de industria, orî începătorii de industria, fără deosebire de religiune și naționalitate, de asemenea aparținătorii la comitatul Brașov, decă se oblică a frecuenta într'un an cursul special de industria în patriă și după aceea se stabilesc în Brașov.

Cererile instruite cu carte de botez, adevărînță despre ubicațiune și moralitate, precum și despre ocupațiunea de până aici, cu indicarea că: unde, când și ce fel de școlă voesce petentele sé frecuenteze, sunt a se așterne la mine până în 20 Aprilie 1900.

Brașov, 28 Februarie 1900.

Dr. Frideric Jekel m. p.
 vice-comite.

ANUNCIURI
 (insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrisei administratiunii. In casul pu-

Nicu A. Popovici
 Doctor în drept,
 avocat.
 Bucuresci, Strada Dionisie 58.

De vëndare.

O casă cu etagiu în strada Nisipului de sus Nr. 12 (Scheiu) se vinde din mână liberă. — Doritorii de a o cumpăra sé se adreseze la proprietarul, Brașovul-vechiu strada lungă nr. 103. 879 2—3.

In casa cea nouă de Concerte

Martî în 13 și Miercuri în 14 Martie n.
 — la 8 óre séra —

2 Concerte
 ale Pianistului de curte
Raoul von Koczalski

Pianul pentru Concert este din Fabrica c. și r. de plane de curte a lui Julius Blüthner în Leipzig.

Bilete de intrare a 3 Coróne, 2 Coróne 40 banî, 2 Coróne, 1 Cor. 60 banî, 1 Cor. 20 banî și 1 Cor. se capetă în librăria lui W. Hiesmesch.

Brassóvármegye alispánjától.
 Szám 23004—1899.

Pályázati hirdetés.

Brassóvármegye törvényhatósággi bizottságának 1899. évi április hó 29 én tartott rendes tavaszi közgyűlésében 77 jkv. a. 8280—899 sz. a. hozott határozata értelmében négy egyenként 600—600 korona és öt egyenként 400—400 koronás ipar-tanulmányi ösztöndíjra pályázatot hirtetek.

I. Ezen ösztöndíjak közül a 600 koronásokra pályázhatnak vallás és nemzetiség külömbiség nélkül Brassóvármegyében illetőséggel biró iparos segédek, vagy kezdő mesterek, kik magukat kötelezik egy éven át külföldi iparszakiskolát vagy ugy nevezett iparmesteri szaktan-folyamot látogatni s ez után ismét Brassóvármegyében letelepedni.

II. A 400 koronás ösztöndíjakra pályázhatnak szintén nemzetiség és vallás külömbiség nélkül oly Brassó vármegyei illetőségű iparos segédek vagy kezdő mesterek, kik egy éven át ily belföldi tanfolyamot vagy szakiskolát látogatni és azután Brassóban letelepedni magukat kötelezik.

A keresztlevéllel, illetőségi és erkölcsi bizonyítvánnyal, valamint eddigi foglalkozásuk igazolásával felszerelt kérvények, annak megjelölése mellett, hogy: mikor, hol és minő szakiskolát szándékozik a pályázó látogatni, hozzám legkésőbb folyó évi április hó 20-áig beadandók.

Brassó, 1900 évi febr. hó 28-n.

Dr. Jekel,
 alispán.

889.1—2

blicării unui anciu mai mult de odată se face scădément, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Admi istr. „Gazetei Trans.”

Loc de Rendez-vous
 a P. T. public din loc și strein.

De ađi incolo **CAFEA NEAGRĂ** se vinde cu 20 filerî.
Diferite gazete interne cum și din streinătate (in 3 limbi).
Biliarde bune.
Tot felul de beuturi, mâncări calde și reci.
BERE de STEINBRUCH și locală.
 — Vinuri escelente. —
Bufet în tot timpul.
Jocuri de petrecere.
Serviciu cu atențiune.
 — Prețuri moderate. —
 Gazete se dau în sub-abonament cu a treia parte diu preț.
 Rugându-mă de-a lua la cunoscință despre acésta sunt cu tótă stima
Friedrich Schmidt,
 antreprenor.
 Nr. 886.1—3.

BILIARDE BUNE.

Femeile din Viena au a frumșeța lor
 în prima linie întrebuințării celei mai plăcute, renumitei și cu deplin efect
Original Pasta Pompadour
 inventată de fericit med. Dr. A. RIX.

Cine se folosec de acest mijloc, capetă o colóre sănătósă a felei, teint frumosă fără încreșturi până la bătrânețe, depărtetă pistrunie, pete de ficat, bubat, coși, roșetă și tôte necurățenile pielei, despre ce se garantetă, séu se dá bani înderét.

S'a aplicat acésta pomadă, de persóne distinsé, artiști etc., deja de 40 ani, ce se póte dovedi cu atestate și epistole de recunoscință. Cea mai bună dovadă de bunătate și efectul ei est-, că esistă de 40 ani și în intervalul acésta sute și mii de mijloce pentru frumșețe séu inventat și érași au dispărut. Prețul unui borcanel pe 6 luni 1 fl. 50 cr. Sul de probă bucata 50 cr.

Laptele Pompadour dá pielei o albă ca laptele, care remâne și după ce se spală fața. Un flacon original 1 fl. 50 cr.
Pompadour săpun 30 cr. Pompadour pudră rosa crême albă 1 fl. 25 cr.

A se adresa cu contiență la **WILHELMINE RIX Dr. Wwe SÖHNE** (Anton Rix & Bruder), WIEN Praterstrasse Nr. 14. — In Budapesta la **IOSIF TÖRÖK** Königs-gasse Nr. 12, in Brașov la **VICTOR ROTH** Farmacia „la urs” lângă teatru, la **TEUTSCH & TARTLER**. — Pachetele sunt plombate. 1—9,889.

Praturile-Seidlitz ale lui Moll
 Veritabile numai, decă fiecare cutiă este provédută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicoșe la stomach și pânteco, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai dierite bóle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce cresce mereu de mai multe decenii încoace. — Prețul unei cutii originale sigilate Coróne 2.—
 Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătórescă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.
 Veritabilu numai, decă fiecare sticlă este provédută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este fórte bine cunoscută ca un remediu poporal cu deosebire prin tras (frotat) alinã durerile de góldină și reumatism și a altor urmări de récélã. Prețul unei sticle originale plumbate, Coróne 1.80.

Sapun de copii a lui Moll.
 Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinci bucăți Coróne 1.80. Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provédută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiteretă principală prin **Farmacistul A. MOLL;**
 c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9
 Comande din provinciã se efectuetă ġilnic prin rambursã postalã.
 La deposite sé se cërã anumit preparatele provédute cu iscãlitiura și marca de apărare a lui A. MOLL.
 Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Iekelius, Franz Kellemen și engros la D. Eremia Nepoșii, Teutsch & Tartler.

A V I S.
 Prenumeratiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potú face și reinoi ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-carei luni.
 Domnii abonați sé binevoiască a arãta în deosebi, când voiesc ca espedarea sé li-se facã după stilul nou.
 Domnii, ce se abonetã din nou sé binevoiască a scrie adresa lámurit și sé arate și posta ultimã.
Administraț. „Gaz. Trans.”